

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

26 X 2017

VB nr. 291

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>334</u>	
" <u>26</u> "	<u>10</u> 20 <u>17</u>
Ora	

Deputați în Parlament:

Teodor Bogdan
Bolcu Vosile (V. Bolcu)
Grigore Novac
Smirnov Eduard
I. Bocu
V. Batrîncea
G. Ferencel

LEGE
pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Articolul I – Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 (publicată în Monitorul oficial al Republicii Moldova din 07 februarie 1995, nr. 8-86/280), cu modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alin. (1), după sintagma „poate fi persoana care deține” se introduce cuvântul „doar”.

2. La articolul 13 alin. (2), după cuvintele „opiniile exprimate în exercitarea mandatului” se introduce următoarea sintagmă:

„cu excepția cazurilor prevăzute la art. 307, 324, 327, 328, 330² și 339 din Codul penal al Republicii Moldova.”

3. La articolul 16 alin. (1), după cuvintele „trimis în judecată contravențională sau penală” se introduce sintagma „pentru acțiunile/omisiunile comise nemijlocit în exercitarea mandatului”.

Sintagma „cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă” se exclude.

4. La articolul 16 alin. (2), după cuvintele „săvârșite de judecătorul Curții Constituționale” se introduce sintagma „în condițiile alineatului (1)”.

5. La articolul 16 alin. (3), după cuvintele „și cererea încuviințării trimiterii în judecată” se introduce sintagma „în condițiile alineatului (1)”.

6. Articolul 19 alin. (2) se expune în următoarea redacție:

„Asupra ridicării imunității judecătorului și încetării exercitării funcției în cazurile prevăzute în alin. 1 lit. b) decide Curtea Constituțională, în celelalte cazuri decide Parlamentul Republicii Moldova prin hotărâre.”

Articolul II – Legea Codul jurisdicției constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995 (publicată în Monitorul oficial al Republicii Moldova din 28 septembrie 1995,

nr. 53-54/597), cu modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:

7. La articolul 6, alin. (2) se exclude.

8. La articolul 8 alin. (3), după cuvintele „inclusiv după expirarea mandatului” se introduce următoarea sintagmă:

„cu excepția cazurilor prevăzute la art. 307, 324, 327, 328, 330², și 339 din Codul penal al Republicii Moldova.”

9. La articolul 10 alin. (1), după cuvintele „trimis în judecată contravențională sau penală” se introduce sintagma „pentru acțiunile/omisiunile comise nemijlocit în exercitarea mandatului”.

Sintagma „cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă” se exclude.

10. La articolul 10, alin. (3) se exclude.

11. La articolul 10 alin. (4), la final, se introduce sintagma „și a Legii cu privire la Curtea Constituțională.”

12. La articolul 84 alin. (3) cuvintele „a Președintelui Curții sau” se exclud.

Președintele Parlamentului

Notă informativă

Prezentul proiect de lege are drept scop ajustarea cadrului normativ în vigoare care reglementează imunitățile, incompatibilitățile, responsabilitățile Curții Constituționale.

Prin proiect se propune, în principal:

1. Asigurarea imunității funcționale a judecătorilor constituționali și echivalarea în obligații cu restul cetățenilor RM pentru acțiunile/omisiunile comise în afara exercitării mandatului.
2. Responsabilizarea judecătorilor constituționali pentru opiniile și voturile exprimate contra unor sume de bani, din anumite interese, vădit contrar normelor imperative ale Constituției.
3. Excluderea dreptului de a-și stabili singuri limitele competenței.

Notăm că, proiectul de lege este în strictă conformitate cu Constituția țării și cu standardele internaționale.

Tabel comparativ

Redacția actuală a legii

Redacția legii după adoptarea propunerii de lege ferenda

Legea cu privire la Curtea Constituțională	Legea cu privire la Curtea Constituțională
Articolul 11. Numirea (1) Judecător al Curții Constituționale poate fi persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară, are pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic superior sau în activitatea științifică.	Articolul 11. Numirea (1) Judecător al Curții Constituționale poate fi persoana care deține doar cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară, are pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel
Articolul 13. Independența ... (2) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru voturile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului.	
Articolul 16. Imunitatea (1) Judecătorul Curții Constituționale nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, trimis în judecată contravențională sau penală fără încuviințare prealabilă a Curții Constituționale.	

<p>(2) Competența de judecată pentru infracțiunile și delictele administrative săvârșite de judecătorul Curții Constituționale aparține Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(3) Intentarea de acțiune penală și cererea încuviințării trimiterii în judecată țin de competența Procurorului General.</p> <p>(4) De la data încuviințării trimiterii în judecată, judecătorul Curții Constituționale este suspendat de drept din funcție. În caz de condamnare definitivă, mandatul judecătorului este ridicat, în condițiile prezentei legi.</p>	<p>puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic superior sau în activitatea științifică.</p>
<p>Articolul 19. Ridicarea mandatului</p> <p>(1) Mandatul judecătorului Curții Constituționale încetează prin ridicarea imunității judecătorului în caz de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) imposibilitate a exercitării funcției de judecător din motive de sănătate timp îndelungat și neîntrerupt (mai mult de 4 luni); b) încălcare a jurământului și a obligațiilor funcției; c) condamnare de către instanța judecătorească pentru săvârșirea unei infracțiuni; d) incompatibilitate, stabilită prin act de constatare rămas definitiv; e) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese; f) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate; g) dispunere de către instanța judecătorească, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate. <p>(2) Asupra ridicării imunității judecătorului și încetării exercitării funcției în cazurile prevăzute în alin.(1) decide Curtea Constituțională.</p>	<p>Articolul 13. Independența</p> <p>...</p> <p>(2) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru voturile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 307, 324, 327, 328, 330² și 339 din Codul penal al Republicii Moldova.</p> <p>Articolul 16. Imunitatea</p> <p>(1) Judecătorul Curții Constituționale nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, trimis în judecată contravențională sau penală pentru acțiunile/omisiunile comise nemijlocit în exercitarea</p>

	<p>mandatului, fără încuviințarea prealabilă a Curții Constituționale.</p> <p>(2)</p> <p>Competența de judecată pentru infracțiunile și delictele administrative săvârșite de judecătorul Curții Constituționale, în condițiile alineatului (1), aparține Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(3)</p> <p>Intentarea de acțiune penală și cererea încuviințării trimiterii în judecată, în condițiile alineatului (1), țin de competența Procurorului General.</p> <p>(4) De la data încuviințării trimiterii în judecată, judecătorul Curții Constituționale este suspendat de drept din funcție. În caz de condamnare definitivă, mandatul judecătorului este ridicat, în condițiile</p>
--	--

prezentei legi.

Articolul

19. Ridicarea mandatului

(1)

Mandatul
judecătorului
Curtii
Constituționale
încetează prin
ridicarea
imunității
judecătorului în
caz de:

a)

imposibilitate a
exercitării
funcției de
judecător din
motive de
sănătate timp
îndelungat și
neîntrerupt (mai
mult de 4 luni);

b) încălcare
a jurământului și a
obligațiilor funcției;
i;

c)

condamnare de
către instanța
judecătorească
pentru săvârșirea
unei infracțiuni;

d)

incompatibilitate,
stabilită prin act
de constatare
rămas definitiv;

e) stabilire,
prin actul de
constatare rămas
definitiv, a
încheierii directe

	<p>sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>f)</p> <p>nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>g) dispunere de către instanța judecătorească, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.</p> <p>(2) Asupra ridicării imunității judecătorului și încetării exercitării</p>
--	--

	<p>funcției în cazurile prevăzute în alin. 1 lit. b) decide Curtea Constituțională, în celelalte cazuri decide Parlamentul Republicii Moldova prin hotărâre.</p>
<p>Codul jurisdicției constituționale</p> <p>Articolul 6. Limitele de competență</p> <p>...</p> <p>(2) Curtea Constituțională își stabilește ea însăși limitele de competență.</p> <p>Articolul 8. Independența</p> <p>...</p> <p>(3) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere judiciară pentru voturile și opiniile exprimate în exercițiul funcțiunii, inclusiv după expirarea mandatului.</p> <p>Articolul 10. Imunitatea</p> <p>(1) Judecătorul Curții Constituționale nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, trimis în judecată penală sau contravențională fără încuviințarea prealabilă a Curții Constituționale.</p> <p>(3) Factorul de decizie care a întreprins reținerea judecătorului Curții Constituționale, surprins în flagrant delict, trebuie să comunice imediat Curții Constituționale. Îndecursul a 24 de ore acestă decide asupra reținerii.</p> <p>(4) Stabilirea de sancțiuni judecătorilor Curții Constituționale pentru abateri disciplinare și a modului lor de aplicare, precum și ridicarea mandatului, se efectuează în condițiile prezentului cod.</p> <p>Articolul 84. Urmărirea disciplinară și sancțiunea disciplinară</p> <p>...</p> <p>(3) În cazul în care completul de urmărire disciplinară</p>	<p>Codul jurisdicției constituționale</p> <p>Articolul 6 alin. 2 se exclude</p> <p>Articolul 8. Independența</p> <p>...</p> <p>(3) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere judiciară pentru voturile și opiniile exprimate în exercițiul funcțiunii, inclusiv după expirarea mandatului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 307, 324, 327, 328, 330², și 339 din Codul penal al Republicii Moldova..</p>

constată că sesizarea nu este întemeiată, cauza se clasează printr-o decizie a Președintelui Curții sau a Curții.

Articolul

10. Imunitatea

(1)

Judecătorul Curții Constituționale nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, trimis în judecată contravențională sau penală pentru acțiunile/omisiunile comise nemijlocit în exercitarea mandatului, fără încuviințarea prealabilă a Curții Constituționale.

Alineatul 3 se exclude

(4)

Stabilirea de sancțiuni judecătorilor Curții Constituționale pentru abateri disciplinare și a modului lor de aplicare, precum și ridicarea mandatului, se efectuează în condițiile prezentului cod și a Legii cu privire la Curtea Constituțională.

Articolul 84.

Urmărirea disciplinară și

	<p>sanctiunea disciplinară</p> <p>...</p> <p>(3) În cazul în care completul de urmărire disciplinară constată că sesizarea nu este întemeiată, cauza se clasează printr-o decizie a Curții.</p>
--	---

V. Bolo

Grigore Novac

V. Batrincea

G. Sercecelita

E. Sonizkov

Teclea Bogdan